

نوآوری و شکوفایی

نوآوری در تبلیغ

محمد حسن نبوی

و تصور می‌کنند این جاذبه هنوز باقی مانده و اکنون نیز همان زیبایی ابتدای اجرای طرح را دارا است؛ ولی با دقت بیش‌تر، در می‌یابند گاهی یکنواختی اجرای طرح در مدّت زیاد، غبار خستگی بر اندام آن نشانده و مبلغ از این امر بی‌خبر مانده است.

ممکن است بسیاری از مخاطبان ما احساس ملالت کنند؛ گرچه دلیل آن را که یکنواختی اجرای برنامه‌ها است، ندانند و یا از بیان آن، شرم داشته باشند؛ اما در هر حال به فعالیت مبلغ علاقه نشان نمی‌دهند. و این مبلغ است که باید کارشناسانه فعالیت‌های خود را

در سر مقاله شماره پیشین، موضوع نوآوری و شکوفایی و اهمیت آن در حوزه علمیه و حیظۀ آموزش و پژوهش، مورد بحث قرار گرفت و در این شماره به تبیین نوآوری در عرصه تبلیغ خواهیم پرداخت.

طرد یکنواختی

گرچه معمولاً مخاطبان در تبلیغ، از حرکت‌های نو و جدید استقبال کرده، نسبت به آن علاقه نشان می‌دهند؛ لیکن بسیاری از مبلغین با گذر زمان، نسبت به رفتار خاص و شیوه تبلیغی خود عادت کرده و همواره جاذبه‌های اولیه روش‌های خود را در ذهن نگه می‌دارند

همه پیامبران، به دنبال
گسترش عبودیت و
پرستش خداوند بودند؛
لیکن روشهای متنوع و
گسترده‌ای برای رساندن
این پیام، اتخاذ کردند که
می‌تواند برای ما

الهام بخش باشد

پیام، اتخاذ کردند که می‌تواند برای ما
الهام بخش باشد.

پذیرش نوآوری

اگر مبلغ، توان ابداع خلافت و
نوآوری نداشته باشد؛ اما توان درک و
پذیرش نوآوری را داشته باشد،
می‌تواند کاستی فعالیت تبلیغی خود را
برطرف کند؛ ولی چنانچه نه خود،
نوآور است و نه از پیشنهادات نو
استقبال می‌کند، به زودی در فضا و
محیط تبلیغ، به رکود و یکنواختی مبتلا
گردیده؛ حتماً فعالیت تبلیغی او از

تحلیل کند و رفتار مخاطبان خود را
مورد توجه قرار داده و مشکلات
فعالتهای خود را به خوبی تشخیص
دهد.

نتیجه آنکه مبلغ باید: اولاً،
یکنواختی تبلیغ خود را به خوبی درک
کند؛ ثانیاً عادت به فعالیت یکنواخت
را از درون خویش طرد نماید تا بتواند
به حرکت‌های نو بیاندیشد.

نگاه مثبت به نوآوری

برخی از افراد به طور کلی نسبت
به هر حرکت نو، واکنش منفی دارند.
این ویژگی روحی برای مبلغ، بسیار
مشکل‌آفرین است و روز بروز بر
مشکلات او می‌افزاید.

تقویت نگرش مثبت به نوآوری،
ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای موفقیت
در عرصه تبلیغ است.

اگر نسبت به نوآوری در عرصه
تبلیغ، بی‌میل و علاقه هستید حتماً در
این حالت منفی، تجدید نظر کرده از
درون به اصلاح خویش پردازید. همه
پیامبران، به دنبال گسترش عبودیت و
پرستش خداوند بودند؛ لیکن روشهای
متنوع و گسترده‌ای برای رساندن این

رونق خواهد افتاد.

راههای دستیابی به ایده‌های نو

برای آنکه به تنوع در عرصه تبلیغ دست یابیم و خلاقیت و نوآوری داشته باشیم، باید در حیطه فکر، استفاده از تجارب و بهره‌گیری از افکار دیگران، فعال شویم.

حیطه فکر

بهترین راه رسیدن به اهداف نو، فکر خلاقانه خود مبلغ می‌باشد. اگر مبلغ، خود به اهداف، روشها و رفتارهای نو دست یابد، در موارد بسیاری می‌تواند منحصر به فرد بوده و از جذابیت فوق العاده‌ای برخوردار شود. در نتیجه مخاطبان زیادی را تحت پوشش تبلیغی خود درآورده و موجب هدایت و رشد معنوی آنان گردد.

معمولاً اگر مبلغان خلاق با دقت و سنجش درست جوانب اقدام کنند، ممکن است در منطقه تبلیغی خویش تحوّل آفرین گردیده و فعالیتهای ماندگار و باقیات الصالحات از خود بر جای گذارند.

برای دستیابی به فعالیتهای نو،

فکر در موضوعات ذیل می‌تواند یار و مددکار مبلغ باشد:

۱. هدف از تبلیغ

تفکر درباره هدف از تبلیغ و آنکه پیامبران الهی برای رسیدن به چه اهدافی تلاش کردند، می‌تواند روشهای جدید تبلیغی را فراروی ما قرار دهد. از اینرو باید در قرآن و روایات معصومین علیهم‌السلام بررسی شود که پیامبران الهی چه اهدافی را در عرصه تبلیغ دنبال می‌کردند؟ و من به عنوان مبلغ و پیرو راه آن بزرگواران، آیا آن اهداف را پیگیری می‌کنم یا نه؟ اگر آن اهداف، مورد غفلت واقع شده، در دستور کار قرار دادن آنها آغاز عمیق‌ترین و خداپسندانه‌ترین تحوّل خواهد بود.

۲. روشهای تبلیغ

مطالعه در مورد روشهای تبلیغی انبیاء و اولیاء الهی علیهم‌السلام در قرآن و منابع روایی و تفکر در مورد روشهای تبلیغی آن بزرگواران و مقایسه آنها با فضای تبلیغی خود، به دستیابی یا انتخاب روشهای مناسب با نیازهای جامعه کمک می‌کند و می‌تواند مبلغ را

معصومین علیهم السلام می تواند الهام بخش باشد.

تفکر در نحوه ارتباط با اقشار مختلف مردم و شناخت کاستیهای رفتاری خود و در دستور کار قرار دادن روشهای نو، از سویی زمینه جذب افراد به دین خدا را فراهم ساخته و از سوی دیگر عرصه جدیدی برای افزودن به تجربیات شما فراهم می سازد.

۴. مخاطبان مختلف

مبلغ اندکی درباره مخاطبان گوناگون بررسی کند که آیا تا به حال برای کودکان، نوجوانان، جوانان، بزرگسالان و زنان و یا حتی منحرفین و بزهکاران برنامه‌ای اجرا شده یا نه؟ اگر برنامه‌ای نبوده، در خصوص ایجاد برنامه‌های خاص برای هر گروهی فکر کند و اگر برنامه‌ای وجود داشته، در زمینه تنوع و تغییر برنامه‌ها بیاندیشد.

گاهی دیده می شود که مبلغین، در جذب اقشار مختلف مردم همواره از انحرافات جوانان محل تبلیغ خود رنج می برند؛ اما هیچگاه به برنامه‌ای برای جذب آنان نمی اندیشند. گاهی اگر

ممکن است بسیاری از مخاطبان ما احساس ملالت کنند؛ گرچه دلیل آن را که یکنواختی اجرای برنامه‌ها است، ندانند و یا از بیان آن، شرم داشته باشند

در جهت خلاقیت و نوآوری مدد رساند.

۳. رفتارهای تبلیغی

یکی از راههای دستیابی به نوآوری، تفکر در مورد رفتارهای معصومین علیهم السلام در عرصه تبلیغ معارف دین می باشد. مطالعه این رفتارها در قرآن و روایات می تواند برای مبلغ آموزنده و جهت نوآوری، الهام بخش باشد.

معمولاً مبلغ برای جذب مردم به مسجد و معارف دینی و هدایت افراد منصرف و لجوج و... نیاز به شناخت رفتارها و عکس العملهای مختلف دارد که در بسیاری از موارد، سیره

اصلاح روشهای موجود، به روشهای جدید دست یافت.

۶. حل مشکلات فرهنگی

شناخت مشکلات فرهنگی محل تبلیغ و حداقل بررسی سالیانه این مشکلات و تفکر درباره راه حل آنها، در جهت نوآوری در عرصه تبلیغ می تواند مؤثر باشد.

۷. تغییر در فضای تبلیغ

اگر محل سخنرانی و فضای مسجد با نگاهی عمیق واریسی شود، موارد بسیاری به چشم خواهد خورد که سالیان دراز، یکنواخت و برای مخاطبان کسل کننده شده است. با تدبیر روحانی، گاهی تغییر و یا حداقل جابجایی بعضی از بخشها و یا تجهیزات، نشاط را به محیط مسجد می کشاند که برای مؤمنین لذت بخش می گردد.

اگر حیاط مسجد، آب نمای آن، باغچه ها و ... زیباسازی شود، برای جذب جوانان به مسجد، بسیار مؤثر خواهد بود.

۸. ابزارهای نو

مبلغ با استفاده از ابزارهای نو

کمی فکر شود، با جذب یکی دو نفر از مهره های اصلی می توان در بین آنان نفوذ کرده، به واسطه آنها آرام آرام افراد دیگر را جذب و به اصلاح آنان پرداخت.

برای جذب عناصر اصلی بزهکاران، باید افراد دارای نفوذ بر آنها را با دقت شناسایی نموده، کم کم به آنان نزدیک و نسبت به جذب آنان اقدام کرد.

روی آوردن مبلغ به این نوع فعالیتها در محیط تبلیغ، مؤثر بوده، امیدواری و نشاط را به کانون فرهنگی مردم با ایمان وارد می سازد و علاقه مردم به مسجد و فعالیتهای مذهبی را افزایش می دهد.

۵. شیوه طرح مباحث

گاهی بررسی عالمانه روشهای قبلی، در طرح مباحث و توجه به سلائق گوناگون مخاطبان، تغییر در روشها را به دنبال داشته، نوآوری را موجب می گردد. از اینرو بهتر است هر چند ماه یکبار در مورد روشهای تبلیغ، به تفکر، تجزیه و تحلیل و شناخت نقاط قوت و ضعف پرداخته و ضمن

**برای آنکه به تنوع در عرصه
تبلیغ دست یابیم و خلاقیت
و نوآوری داشته باشیم، باید
در حیطه فکر، استفاده از
تجارب و بهره‌گیری از افکار
دیگران، فعال شویم**

نوآوری، از افکار دیگران بهره جوید تا بدین وسیله به حرکت‌های نو دست یابید. در این راستا می‌توان از پیشنهادات گروه‌های ذیل بهره برد:

۱. گروه‌های فرهنگی، مانند: دانشجویان و بسیجیان؛
۲. جوانان علاقمند به تشکیل جلسات فکری، و ترغیب آنان به ارائه ایده‌های جدید؛

۳. فعال سازی هیئت امناء مسجد و بهره‌گیری از فکر آنان برای فعالیتهای نو.

امید آنکه با خلاقیت و نوآوری به شکوفایی استعدادها و رشد مذهبی مردم دست یافته، ان شاء الله رضایت ولی عصر علیه السلام را تحصیل نماییم.

مانند: اسلاید، فیلم آموزشی، ویدئو پرژکتور، تابلوهای جذاب، روزنامه دیواری مسجد و... می‌تواند پیام آور نوآوری و خلاقیت برای مردم باشد.

استفاده از تجارب

چنانچه مبلغ با استفاده از تجارب دیگران حرکت‌های نو را شناخته و به خوبی آنها را اقتباس کند، فعالیتهای نو را در حیطه تبلیغ خود وارد خواهد کرد برای دریافت تجارب موفق مبلغان، می‌توان از طرق ذیل اقدام کرد:

۱. مطالعه زندگی‌نامه مبلغان موفق در تاریخ زندگی آنان و دقت در چگونگی فعالیتهای مختلف آنها؛

۲. مطالعه تجارب و خاطرات تبلیغی مبلغان موجود؛
۳. بازدید نزدیک از فعالیتهای مبلغان نوآور؛

۴. ایجاد جلسات نقل تجارب موفق تبلیغی؛

۵. مشورت با مبلغان موفق در جهت نوآوریهای مناسب با محیط تبلیغی.

بهره‌گیری از افکار دیگران

شایسته است مبلغ، جهت